

Wymagania edukacyjne z języka polskiego na poszczególne stopnie w klasie 7

Opracowane na podst. treści zawartych w podręczniku *NOWE Słowa na start!*

Uczniom posiadającym opinię lub orzeczenie dostosowuje się wymagania edukacyjne do ich możliwości psychofizycznych i potrzeb, zgodnie z zaleceniami zawartymi w opinii. Zaplanowany materiał programowy może być modyfikowany; wymagania dostosowane do indywidualnych możliwości psychofizycznych i potrzeb rozwojowych i edukacyjnych uczniów, zespołu klasowego.

I PÓLROCZE

Numer i temat lekcji	(stopień dopuszczający) Uczeń potrafi:	(stopień dostateczny) Uczeń potrafi to, co na stopień dopuszczający, oraz:	(stopień dobry) Uczeń potrafi to, co na stopień dostateczny, oraz:	(stopień bardzo dobry) Uczeń potrafi to, co na stopień dobry, oraz:	(stopień celujący) Uczeń potrafi to, co na stopień bardzo dobry, oraz:
Podróż w czasy starożytne	<ul style="list-style-type: none"> określić ramy czasowe starożytności 	<ul style="list-style-type: none"> wypowiedzieć się na temat wierzeń ludzi żyjących w starożytności wymienić najważniejsze cechy antycznej sztuki 	<ul style="list-style-type: none"> wypowiedzieć się na temat dziedzictwa kulturowego wywodzącego się z religii 	<ul style="list-style-type: none"> wymienić osiągnięcia cywilizacyjne, które zawdzięczamy ludziom żyjącym w starożytności 	<ul style="list-style-type: none"> wypowiedzieć się na temat dziedzictwa cywilizacyjnego starożytności, wartościując je omówić wybrane dzieła antycznej sztuki
Niezlomność – mit o bogini Atenie	<ul style="list-style-type: none"> omówić treść fragmentów tekstu wymienić przydomki Ateny i przypisywane jej atrybuty 	<ul style="list-style-type: none"> wymienić cechy charakteru Ateny i zilustrować je przykładami 	<ul style="list-style-type: none"> określić temat mitu i wyjaśnić jego funkcję 	<ul style="list-style-type: none"> ocenić postępowanie bogini 	<ul style="list-style-type: none"> podjąć dyskusję na temat wpływu emocji na postępowanie
Pokora – powrót syna marnotrawnego	<ul style="list-style-type: none"> omówić treść fragmentu tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> ułożyć plan wydarzeń przedstawionych w przypowieści wymienić cechy bohaterów przypowieści i zilustrować je przykładami 	<ul style="list-style-type: none"> ocenić zachowanie ojca wypowiedzieć się na temat emocji towarzyszących starszemu synowi 	<ul style="list-style-type: none"> sformułować morał przypowieści wyjaśnić znaczenie frazeologizmu <i>syn marnotrawny</i> 	<ul style="list-style-type: none"> podjąć dyskusję na temat sensu dawania komuś drugiej szansy omówić obraz Keitha Vaughana <i>Powrót syna marnotrawnego</i> odnaleźć w różnych źródłach inne realizacje motywu syna marnotrawnego
Jak komponować tekst i budować akapity?	<ul style="list-style-type: none"> wymienić cechy dobrze skomponowanego tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> sformułować plan wypowiedzi argumentacyjnej uporządkować wskazaną wypowiedź 	<ul style="list-style-type: none"> poprawić wskazane wypracowanie sformułować wstęp do wypracowania 	<ul style="list-style-type: none"> stworzyć wewnętrznie uporządkowane, spójne wypracowanie 	

SZKOŁA PODSTAWOWA NR 4 im. POLSKICH PODRÓŻNIKÓW w IŁAWIE

	<ul style="list-style-type: none"> wskazać w podanym tekście główne zdanie akapitu 		<ul style="list-style-type: none"> wskazać wyrazy i wyrażenia sygnalizujące powiązania między zdaniami 		
Jak napisać opowiadanie inspirowane mitem lub przypowieścią?	<ul style="list-style-type: none"> wymienić cechy mitu i przypowieści 	<ul style="list-style-type: none"> zgromadzić informacje na temat symbolicznego znaczenia postaci mitologicznych zgromadzić informacje na temat metaforycznej wymowy przypowieści 	<ul style="list-style-type: none"> dokonać analizy tekstu współczesnej wersji mitu dokonać analizy tekstu współczesnej wersji przypowieści 	<ul style="list-style-type: none"> zredagować opis przeżyć wewnętrznych postaci mitologicznej i/lub biblijnej stworzyć opowiadanie inspirowane mitem i/lub przypowieścią 	
Odmienne i nieodmienne części mowy	<ul style="list-style-type: none"> wymienić odmienne i nieodmienne części mowy scharakteryzować odmienne i nieodmienne części mowy 	<ul style="list-style-type: none"> nazwać części mowy występujące w tekście określić formy odmiennych części mowy uzupełnić tekst właściwymi przyimkami 	<ul style="list-style-type: none"> przekształcić formy czasowników użyć czasowników we właściwych formach przereklamować zdania, używając właściwych zaimków 	<ul style="list-style-type: none"> użyć w zdaniach właściwych spójników 	
Pisownia <i>nie</i> z różnymi częściami mowy	<ul style="list-style-type: none"> wymienić części mowy, z którymi <i>nie</i> piszemy łącznie i rozdzielnie wymienić wyjątki od obowiązujących reguł 	<ul style="list-style-type: none"> uzupełnić tekst poprawnie zapisanymi wyrazami z <i>nie</i> 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać regułę ortograficzną właściwą dla podanych przykładów 	<ul style="list-style-type: none"> zredagować tekst, w którym występują poprawnie zapisane wyrazy z <i>nie</i> 	
Imiesłowy przymiotnikowe	<ul style="list-style-type: none"> zdefiniować imiesłowy zdefiniować imiesłowy przymiotnikowe czynne i bierne omówić regułę tworzenia imiesłowów przymiotnikowych 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać imiesłowy przymiotnikowe w podanym tekście 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać imiesłowy przymiotnikowe w tekście i podzielić je na kategorie uzupełnić tekst właściwymi imiesłowami przymiotnikowymi 	<ul style="list-style-type: none"> przekształcić formy czasowników w imiesłowy przymiotnikowe utworzyć i nazwać imiesłowy przymiotnikowe 	
Imiesłowy przysłówkowe	<ul style="list-style-type: none"> zdefiniować imiesłowy przysłówkowe współczesne i uprzednie omówić regułę tworzenia imiesłowów przysłówkowych 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać imiesłowy przysłówkowe w podanym tekście 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać imiesłowy przysłówkowe w tekście i podzielić je na kategorie uzupełnić tekst właściwymi imiesłowami przysłówkowymi 	<ul style="list-style-type: none"> przekształcić formy czasowników w imiesłowy przysłówkowe utworzyć i nazwać imiesłowy przysłówkowe 	
Pisownia <i>nie</i> z imiesłowami	<ul style="list-style-type: none"> wymienić zasady pisowni <i>nie</i> z imiesłowami 	<ul style="list-style-type: none"> zastąpić określenia oznaczające cechy imiesłowami z przeczeniem <i>nie</i> 	<ul style="list-style-type: none"> utworzyć imiesłowy z przeczeniem <i>nie</i> 	<ul style="list-style-type: none"> zredagować tekst, w którym występują imiesłowy z przeczeniem <i>nie</i> 	

SZKOŁA PODSTAWOWA NR 4 im. POLSKICH PODRÓŻNIKÓW w IŁAWIE

<p>Podróż w czasy renesansu</p>	<ul style="list-style-type: none"> • określić ramy czasowe renesansu • wyjaśnić pochodzenie nazwy epoki 	<ul style="list-style-type: none"> • zdefiniować humanizm • wymienić najważniejsze dokonania renesansowe i określić ich funkcję • wymienić najważniejszych twórców epoki 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić specyfikę sztuki renesansowej 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić dzieło renesansowe 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić wybrane dzieło lub wynalazek Leonarda da Vinci • opisać renesansowe miasto idealne
<p>Twórca i jego dzieło – Jan Kochanowski</p>	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić najważniejsze etapy życia Jana Kochanowskiego 	<ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować twórczość poety 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać elementy renesansowe w twórczości Jana Kochanowskiego 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić funkcję Czarnolasu w twórczości poety 	
<p>Pół żartem, pół serio – „Fraszki” (lektura obowiązkowa)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • omówić treść utworów 	<ul style="list-style-type: none"> • określić charakter fraszek 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać elementy humoru we fraszkach 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić sposób obrazowania w utworach 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać konteksty utworów i nawiązania do nich
<p>Na scenie życia – o „Fraszkach” słów kilka (lektura obowiązkowa)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić znaczenie pojęć: <i>fraszka</i>, <i>wiersz sylabiczny</i>, <i>rym</i>, <i>powtórzenie</i> • omówić treść fraszki • wskazać środki stylistyczne użyte przez Jana Kochanowskiego 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić układ rymów we fraszce • wyjaśnić znaczenie pojęcia <i>fraszka</i> w różnych kontekstach 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić funkcję powtórzenia na początku fraszki • omówić funkcję środków stylistycznych użytych w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić funkcję wyliczenia wartości ważnych dla człowieka • zinterpretować dwa ostatnie wersy utworu w odniesieniu do toposu świata jako teatru 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić cechy wspólne poznanych fraszek
<p>Wartość zdrowia – fraszka „Na zdrowie” (lektura obowiązkowa)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić znaczenie pojęcia <i>apostrofa</i> • omówić treść fraszki 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać środki stylistyczne użyte przez poetę 	<ul style="list-style-type: none"> • określić funkcję apostrofy rozpoczynającej utwór • określić funkcję wyliczenia 	<ul style="list-style-type: none"> • sformułować główną myśl fraszki • zinterpretować funkcję uosobienia w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat aktualności poznanej fraszki
<p>Przepis na szczęście – fraszki „Na dom w Czarnolesie”, „Na lipę” (lektura obowiązkowa)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić znaczenie pojęcia <i>archaizm</i> • omówić treść utworów • wskazać podmiot liryczny każdej z fraszek • wskazać adresata lirycznego fraszki <i>Na dom w Czarnolesie</i> • wskazać archaizmy w utworach 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego każdej z fraszek • wskazać apostrofę we fraszce <i>Na lipę</i> i wyjaśnić jej funkcję • przedstawić współczesne formy wskazanych archaizmów 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić stosunek Jana Kochanowskiego do natury na podstawie fraszki <i>Na lipę</i> • określić kontekst biograficzny fraszki <i>Na dom w Czarnolesie</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić renesansowy charakter fraszek 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat najważniejszych aspektów życia

SZKOŁA PODSTAWOWA NR 4 im. POLSKICH PODRÓŻNIKÓW w IŁAWIE

<p>Wśród ludzi – fraszki Jana Sztaudyngera (lektura obowiązkowa)</p>	<ul style="list-style-type: none"> określić temat każdego z utworów 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać cechy gatunkowe w utworach 	<ul style="list-style-type: none"> omówić sposób wykorzystania frazeologizmów wskazać związki frazeologiczne, do których nawiązał Jan Sztaudynger w utworach <i>Głos w telefonie</i> i <i>Lustro</i> 	<ul style="list-style-type: none"> wypowiedzieć się na temat prawd życiowych przywołanych w utworach 	<ul style="list-style-type: none"> omówić podobieństwa i różnice pomiędzy utworami Jana Sztaudyngera oraz Jana Kochanowskiego w kontekście historycznym
<p>Wiejska sielanka w „Pieśni świętojańskiej o sobótce” (lektura obowiązkowa)</p>	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnić znaczenie pojęcia <i>pieśń</i> omówić treść pieśni wskazać podmiot liryczny i adresata lirycznego utworu 	<ul style="list-style-type: none"> wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego i adresata lirycznego utworu wymienić obowiązki gospodarza i gospodyni wskazać środki stylistyczne użyte w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> omówić przedstawiony w wierszu kontrast pomiędzy życiem na wsi a życiem w mieście i określić jego funkcję omówić funkcję środków stylistycznych użytych w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> omówić koncepcję życia na wsi przedstawioną w wierszu 	<ul style="list-style-type: none"> odnieść utwór do renesansowego humanizmu
<p>Radość życia w pieśni „Serce roście” (lektura obowiązkowa)</p>	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnić znaczenie pojęć: <i>rym gramatyczny</i>, <i>apostrofa</i>, <i>uosobienie</i> omówić treść wiersza wskazać podmiot liryczny utworu 	<ul style="list-style-type: none"> wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego utworu określić rodzaje rymów występujących w wierszu 	<ul style="list-style-type: none"> zinterpretować metafory użyte w wierszu omówić funkcję personifikacji 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnić przesłanie wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> nazwać adresata apostrofy zawartej w ostatniej zwrotce utworu i podać jego określenia bliskoznaczne odnaleźć w dowolnych źródłach informacje na temat filozofii epikurejskiej
<p>Wobec śmierci – „Treny” (lektura obowiązkowa)</p>	<ul style="list-style-type: none"> omówić treść trenów określić rodzaj liryki, który reprezentują treny 	<p><i>Tren I:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> wskazać adresatów, wymienionych na początku utworu i wyjaśnić funkcję apostrofy <p><i>Tren V:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> wskazać w wierszu porównanie homeryckie i określić jego funkcję <p><i>Tren VII:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> wskazać adresatów utworu 	<p><i>Tren I:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> zinterpretować metaforyczne znaczenie smoka w wierszu omówić funkcję pytania retorycznego użytego w zakończeniu trenu <p><i>Tren V:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> zinterpretować metaforyczne znaczenie oliwki i sadownika w utworze omówić funkcję pytania retorycznego użytego w puencie utworu 	<p><i>Tren I:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> zinterpretować znaczenie puenty utworu <p><i>Tren V:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> wyjaśnić przyczynę przywołania Persefony w trenie <p><i>Tren VII:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> omówić funkcję wykrzyknienia użytego w puencie utworu omówić funkcję odwołania do ubioru dziecka 	<ul style="list-style-type: none"> omówić wybrany tekst kultury, w którym została przedstawiona strata bliskiej osoby, i porównać go z utworami Jana Kochanowskiego

SZKOŁA PODSTAWOWA NR 4 im. POLSKICH PODRÓŻNIKÓW w IŁAWIE

		<p><i>Tren VIII:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • wskazać adresata utworu • wymienić cechy Urszulki przywołane przez podmiot liryczny 	<p><i>Tren VII:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • omówić funkcję zdrobnień w wierszu • wyjaśnić dwojako znaczenie wyrazu <i>skrzynka</i> użytego w utworze <p><i>Tren VIII:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić funkcję kontrastu pomiędzy ukazaniem domu przed śmiercią Urszulki i po tym wydarzeniu 	<p>wszystkie poznane treny:</p> <ul style="list-style-type: none"> • porównać poznane utwory i wyrazić swoją opinię na temat zawartego w nich ładunku emocjonalnego • wskazać cechy wspólne poznanych trenów 	
Co już wiemy o twórczości Jana Kochanowskiego?	<ul style="list-style-type: none"> • odtworzyć najważniejsze fakty i opinie 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystywać najważniejsze konteksty 	<ul style="list-style-type: none"> • wyciągać wnioski • przedstawiać własne stanowisko 	<ul style="list-style-type: none"> • poprawnie interpretować wymagany materiał • właściwie argumentować • uogólniać, podsumowywać i porównywać 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystywać bogate konteksty • formułować i rozwiązywać problemy badawcze
Przeżywanie straty w „Trenach” Jana Kochanowskiego	<ul style="list-style-type: none"> • omówić treść fragmentów tekstu • wskazać narratora tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować narratora tekstu • opisać sposób przeżywania żałoby przez narratora i jego mamę 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić relacje pomiędzy bohaterami • zinterpretować sens zakończenia przywołanych fragmentów tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> • porównać sposoby przeżywania żałoby przez bohaterów książki z tym przedstawionym w trenach Jana Kochanowskiego 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat przeżywania żałoby i sposobów kultywowania pamięci o zmarłych w innych kulturach
Archaizmy	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić rodzaje archaizmów 	<ul style="list-style-type: none"> • zastąpić archaizmy wyrazami współczesnymi • wskazać archaizmy w podanych zdaniach 	<ul style="list-style-type: none"> • określić rodzaje podanych archaizmów • określić funkcję archaizmów w tekście stylizowanym 	<ul style="list-style-type: none"> • stworzyć tekst z archaizmami 	
Pisownia wyrazów wielką i małą literą	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić zasady pisowni wyrazów wielką literą • wymienić zasady pisowni wyrazów małą literą 	<ul style="list-style-type: none"> • uzupełnić tekst wyrazami zapisanymi od wielkiej i małej litery 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić zasady pisowni wyrazów wielką i małą literą, odnosząc się do podanych przykładów • wyjaśnić zasadę pisowni wielką literą wyrazów w zwrotach grzecznościowych 	<ul style="list-style-type: none"> • zastosować zasadę pisowni wielką literą wyrazów w zwrotach grzecznościowych w samodzielnie zredagowanym tekście 	
Podróż w czasy oświecenia	<ul style="list-style-type: none"> • określić ramy czasowe oświecenia • wyjaśnić etymologię nazwy epoki 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić priorytety oświeceniowe 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić specyfikę polskiego oświecenia • scharakteryzować sztukę oświecenia 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić wybrane dzieło oświeceniowe 	<ul style="list-style-type: none"> • zaprezentować wybraną postać oświecenia

SZKOŁA PODSTAWOWA NR 4 im. POLSKICH PODRÓŻNIKÓW w IŁAWIE

		<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, co służyło rozpowszechnianiu idei oświecenia w Europie • wymienić dzieła sztuki oświeceniowej 			
Twórca i jego dzieło – Ignacy Krasicki i „Bajki”	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić najważniejsze etapy życia Ignacego Krasickiego • omówić treść poznanych bajek 	<ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować twórczość poety • wskazać cechy gatunkowe w poznanych utworach 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić sens alegorii użytych w bajkach • przedstawić morały poznanych bajek 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat udziału Ignacego Krasickiego w inicjatywach oświeceniowych • wypowiedzieć się na temat aktualności bajek poety 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać elementy światopoglądu oświeceniowego w bajkach Ignacego Krasickiego
„Mały Książę” (lektura obowiązkowa)	<ul style="list-style-type: none"> • zapisać w punktach historię Małego Księcia i róży • omówić treść utworu • zapisać w punktach wydarzenia przedstawione w tekście • określić rodzaj literacki utworu • wyjaśnić, dlaczego Mały Książę wyruszył w podróż 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, jakie uczucia towarzyszyły Małemu Księciu w kontakcie z różą i jak one ewoluowały • wymienić konsekwencje <i>oswojenia</i> i wyjaśnić, co można dzięki niemu zyskać • wytłumaczyć, jak lis i Mały Książę rozumieli odpowiedzialność • wypowiedzieć się na temat narracji w utworze i jej wpływu na sposób przedstawienia świata • wskazać wydarzenia i sytuacje o charakterze baśniowym i realistycznym • wskazać w utworze cechy przypowieści • scharakteryzować tytułowego bohatera na podstawie opisu jego planety i reakcji na różne doświadczenia • omówić relację pomiędzy Małym Księciem a różą i przedstawić stan emocjonalny 	<ul style="list-style-type: none"> • wytłumaczyć, czym było motywowane zachowanie róży i co chciała ona dzięki niemu zyskać • opisać dwa rodzaje miłości: Małego Księcia do róży i róży do Małego Księcia • wyjaśnić, co według lisa oznaczało słowo <i>oswoić</i> i dlaczego używa on tego określenia zamiast słów <i>zaprzyjaźnić się, pokochać</i> • wyjaśnić, jak Mały Książę dzięki naukom lisa zaczął postrzegać swoją relację z różą • przedstawić sytuację, w której znalazł się pilot krótko przed spotkaniem z Małym Księciem, i wyjaśnić, co ona może symbolizować • opisać przemianę wewnętrzną pilota • wyszukać w tekście fragmenty o charakterze aforyzmów • sformułować pytania, na które można odpowiedzieć aforyzmami z Małego Księcia 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić metaforyczne znaczenie ogrodu pełnego róż i scharakteryzować stosunek głównego bohatera do tych kwiatów przed rozmową z lisem oraz po niej • przedstawić swoje stanowisko na temat tego, w czym odpowiedzialność za drugiego człowieka przejawia się w codziennym życiu • zinterpretować decyzję Małego Księcia o odejściu w kontekście rozważań nad wymową utworu • wyjaśnić, w jakim świetle zostały przedstawione wartości rządzące światem dorosłych i co o nich myśli główny bohater książki • zinterpretować symbolikę podróży w odniesieniu do poznanego utworu i w sensie ogólnym 	<ul style="list-style-type: none"> • odszukać w podanych fragmentach tekstu zdania o charakterze sentencji i wskazać to, które najbardziej do niego przemawia • omówić sposoby przedstawienia relacji międzyludzkich w innych tekstach kultury

SZKOŁA PODSTAWOWA NR 4 im. POLSKICH PODRÓŻNIKÓW w IŁAWIE

		<p>głównego bohatera w momencie rozstania</p> <ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować mieszkańców poszczególnych planet • opisać sytuację, w której Mały Książę zaczyna rozumieć sens swojej wędrówki i relacji z różą 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać adresata książki Mały Książę i uzasadnić swoje zdanie • wyjaśnić, co symbolizują mieszkańcy poszczególnych planet • wytłumaczyć, czego Mały Książę dowiedział się o świecie dorosłych • wytłumaczyć, czym była podróż dla Małego Księcia i czego tak naprawdę poszukiwał bohater 		
Mowa niezależna i mowa zależna	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić różnice pomiędzy mową niezależną a mową zależną 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać w podanym tekście mowę niezależną i mowę zależną 	<ul style="list-style-type: none"> • przekształcić wypowiedzi w mowie zależnej na mowę niezależną i odwrotnie • przekształcić dowolny dialog na mowę zależną • zastosować w zapisie dialogu poprawną interpunkcję 	<ul style="list-style-type: none"> • zredagować tekst, w którym wypowiedzi bohaterów mają formę mowy zależnej 	
Podróż w czasy romantyzmu	<ul style="list-style-type: none"> • określić ramy czasowe romantyzmu • przedstawić etymologię nazwy epoki 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić najważniejsze elementy światopoglądu romantycznego • wymienić cechy bohatera romantycznego 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić najważniejsze cechy sztuki romantycznej • wymienić najważniejsze dzieła sztuki romantycznej 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić wybrane dzieło sztuki w odniesieniu do światopoglądu romantycznego 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić i omówić inne dzieła sztuki romantycznej
Twórca i jego dzieło – Adam Mickiewicz	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić najważniejsze etapy życia Adama Mickiewicza 	<ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować twórczość poety 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać elementy romantyczne w twórczości Adama Mickiewicza 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić informacje na temat życia społecznego poety 	

SZKOŁA PODSTAWOWA NR 4 im. POLSKICH PODRÓŻNIKÓW w IŁAWIE

<p>„Balladyna” (lektura obowiązkowa)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • zapisać w punktach plan wydarzeń przedstawionych we wskazanym fragmencie dramatu Juliusza Słowackiego • opisać świat fantastyczny przedstawiony w dramacie • wskazać sceny, w których przenikają się światy ziemski i nadprzyrodzony • wyjaśnić, kiedy rozgrywa się akcja dramatu i co o tym świadczy • przedstawić w punktach etapy dochodzenia Balladyny do władzy 	<ul style="list-style-type: none"> • określić sytuację życiową bohaterów realistycznych sceny 3 aktu I: Kirkora, Wdowy i jej córek • podać różne określenia charakteryzujące Alinę i Balladynę oraz przytoczyć fragmenty utworu potwierdzające ten wybór • wytłumaczyć, czym dla każdej z sióstr jest miłość • wytłumaczyć, jaką królową chciała być Balladyna, i uzasadnić swoją odpowiedź odpowiednimi cytatami z ostatniej sceny dramatu • podać przykłady z dramatu ilustrujące wyrachowanie i niemoralne postępowanie tytułowej bohaterki • wymienić cechy dramatu, które wpłynęły na to, że autor użył w jego podtytule pojęcia tragedia • zgromadzić informacje na temat dramatu romantycznego • udowodnić, że Balladyna ma cechy typowe dla gatunku literackiego, który reprezentuje 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić rolę sił nadprzyrodzonych w wydarzeniach przedstawionych w dramacie • wyjaśnić, o czym świadczą odpowiedzi na pytania Kirkora udzielane przez Alinę i Balladynę • wskazać zabiegi artystyczne w scenie 1 aktu II, za pomocą których zostały uwidocznione silne emocje bohaterek • wymienić wątki miłosne zaprezentowane w utworze i nadać im tytuły • przedstawić wnioski na temat roli miłości w życiu człowieka, które można wysnuć na podstawie lektury <i>Balladyny</i> • omówić zmiany, które zaszły w psychice Balladyny po dokonaniu pierwszej zbrodni • sformułować na podstawie losów Balladyny przestrogi, o których powinno się pamiętać w życiu • wyjaśnić, jakie znaczenie dla rozwoju akcji dramatu Juliusza Słowackiego ma ingerencja bohaterów fantastycznych • określić funkcję baśni i legend w dramacie 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonać analizy słów i postępowania obu sióstr • dokonać analizy losów wszystkich zakochanych bohaterów dramatu Juliusza Słowackiego i wyjaśnić, jaką cenę płaci każdy z nich za swoje zaangażowanie uczuciowe • zestawić biblijną opowieść o Kainie i Ablu z historią przedstawioną w dramacie Juliusza Słowackiego • wyjaśnić, dlaczego Balladyna, mimo że uczciwie osądziła swoje zbrodnie, musiała zginąć • przedstawić na podstawie lektury <i>Balladyny</i> kilka uniwersalnych prawd o ludzkiej psychice • wskazać po jednym przykładzie sceny komicznej i tragicznej w utworze i wyjaśnić, jaki efekt wywołuje połączenie tych kategorii • wyjaśnić, na czym polega tragizm losów tytułowej bohaterki utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonać analizy plakatu zapowiadającego inscenizację <i>Balladyny</i> • sformułować na podstawie dramatu uniwersalne prawdy na temat ludzkiej psychiki • omówić nawiązania kulturowe obecne w utworze • wyjaśnić, jaką rolę w utrzymywaniu ładu moralnego odgrywa w dramacie rzeczywistość nadprzyrodzona • zinterpretować sens słów Goplany o zemście natury • ustosunkować się do stwierdzenia, że w dramacie pojawia się ironia • wymyślić alternatywny rozwój akcji dramatu i zapisać przykładowy plan tych wydarzeń
<p>Co już wiemy o twórczości Juliusza Słowackiego?</p>	<ul style="list-style-type: none"> • odtworzyć najważniejsze fakty i opinie 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystywać najważniejsze konteksty 	<ul style="list-style-type: none"> • wyciągać wnioski • przedstawiać własne stanowisko 	<ul style="list-style-type: none"> • poprawnie interpretować wymagany materiał • właściwie argumentować • uogólniać, podsumowywać i porównywać 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystywać bogate konteksty • formułować i rozwiązywać problemy badawcze

SZKOŁA PODSTAWOWA NR 4 im. POLSKICH PODRÓŻNIKÓW w IŁAWIE

<p>Motyw winy i kary w „Świteziance”</p> <p>(lektura obowiązkowa)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić znaczenie pojęć: <i>ballada, realizm, fantastyka, punkt kulminacyjny, nauka moralna</i> • omówić treść utworu • określić rodzaj literacki utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • ustalić, jaką wiedzę na temat świata przedstawionego ma narrator • wskazać elementy realistyczne i fantastyczne w utworze • wskazać punkt kulminacyjny utworu • scharakteryzować bohaterów utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić stosunek narratora do przedstawionych zdarzeń • wyjaśnić sens nauki moralnej zawartej w utworze • wskazać cechy gatunkowe w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat nauki moralnej zawartej w balladzie 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat adaptacji filmowej <i>Świtezianki</i>
<p>Co już wiemy o twórczości Adama Mickiewicza?</p>	<ul style="list-style-type: none"> • odtworzyć najważniejsze fakty i opinie 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystywać najważniejsze konteksty 	<ul style="list-style-type: none"> • wyciągać wnioski • przedstawiać własne stanowisko 	<ul style="list-style-type: none"> • poprawnie interpretować wymagany materiał • właściwie argumentować • uogólniać, podsumowywać i porównywać 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystywać bogate konteksty • formułować i rozwiązywać problemy badawcze

II PÓLROCZE

<p>Numer i temat lekcji</p>	<p>(stopień dopuszczający)</p> <p>Uczeń potrafi:</p>	<p>(stopień dostateczny)</p> <p>Uczeń potrafi to, co na stopień dopuszczający, oraz:</p>	<p>(stopień dobry)</p> <p>Uczeń potrafi to, co na stopień dostateczny, oraz:</p>	<p>(stopień bardzo dobry)</p> <p>Uczeń potrafi to, co na stopień dobry, oraz:</p>	<p>(stopień celujący)</p> <p>Uczeń potrafi to, co na stopień bardzo dobry, oraz:</p>
<p>W krzywym zwierciadle – „Żona modna”</p> <p>(lektura obowiązkowa)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić znaczenie pojęcia <i>satyra</i> • omówić treść satyry • określić rodzaj literacki utworu • wskazać narratora utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • podzielić utwór na części tematyczne i nadać im tytuły • scharakteryzować szlachcica i jego żonę • wskazać na podstawie tekstu cechy gatunkowe satyry 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić problem poruszony w satyrze • omówić związek satyry ze światopoglądem epoki 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat celowości ośmieszania postaw i zachowań w procesie dydaktycznym 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat zalet i wad obcych wpływów kulturowych
<p>Co już wiemy o twórczości Ignacego Krasickiego?</p>	<ul style="list-style-type: none"> • odtworzyć najważniejsze fakty i opinie 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystywać najważniejsze konteksty 	<ul style="list-style-type: none"> • wyciągać wnioski • przedstawiać własne stanowisko 	<ul style="list-style-type: none"> • poprawnie interpretować wymagany materiał • właściwie argumentować • uogólniać, podsumowywać i porównywać 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystywać bogate konteksty • formułować i rozwiązywać problemy badawcze
<p>Przemijanie – „Nic dwa razy” Wisławy Szymborskiej</p>	<ul style="list-style-type: none"> • omówić treść wiersza • wskazać podmiot liryczny utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego utworu • omówić postawę podmiotu lirycznego wobec otaczającej go rzeczywistości 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować funkcję środków stylistycznych użytych w wierszu • zinterpretować sposób ukazania przemijania w wierszu 	<ul style="list-style-type: none"> • postawić tezę interpretacyjną • dokonać analizy obrazu miłości przedstawionego w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić różne sposoby przedstawienia motywu przemijania w tekstach kultury

SZKOŁA PODSTAWOWA NR 4 im. POLSKICH PODRÓŻNIKÓW w IŁAWIE

(lektura obowiązkowa)		<ul style="list-style-type: none"> • nazwać rodzaje rymów występujące w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać stały związek frazeologiczny użyty w wierszu i omówić jego funkcję 		
Jak przygotować wypowiedź argumentacyjną?	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić etapy przygotowywania wypowiedzi argumentacyjnej 	<ul style="list-style-type: none"> • odnaleźć tezę i argumenty w zaprezentowanym tekście 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać różne typy argumentów w podanym tekście • sformułować argumenty potwierdzające podaną tezę 	<ul style="list-style-type: none"> • stworzyć wypowiedź argumentacyjną 	
<p>„Dziady cz. II”</p> <p>(lektura obowiązkowa)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, do jakiej kategorii duchów należy Widmo • omówić sposób wywołania zjawy • ustalić, czego Widmo żąda od zgromadzonych wieśniaków • określić czas akcji utworu • zapisać w punktach plan wydarzeń przedstawionych w dramacie Adama Mickiewicza • wskazać wydarzenie, które zburzyło przewidziany porządek dziadów, i wyjaśnić, jak zareagowali na nie Guślarz oraz zebrany lud 	<ul style="list-style-type: none"> • opisać reakcję Guślarza na widok upiora • wytłumaczyć, jaką rolę odgrywają i co symbolizują w utworze towarzyszące zjawie ptaki • wymienić cechy charakteru złego pana i zilustrować każdą z nich odpowiednim przykładem z opowieści ptaków • wytłumaczyć, kim jest milcząca postać z zakończenia dramatu – zjawą czy żywym człowiekiem • opisać milczącego bohatera z zakończenia utworu i wyjaśnić, do którego świata należy ta postać – rzeczywistego czy nadprzyrodzonego • określić funkcję dziadów w życiu przedstawionej społeczności • scharakteryzować relację między światem żywych a światem zmarłych nawiązaną dzięki dziadom • wyjaśnić, jaką rolę w życiu gromady odgrywa Guślarz oraz co może oznaczać rozpalany przy nim ogień 	<ul style="list-style-type: none"> • nazwać środki stylistyczne, dzięki którym zostały uwidocznione emocje Guślarza • wskazać w podanym fragmencie utworu wyrazy, które nie są używane we współczesnym języku polskim, i podać ich aktualne odpowiedniki • zinterpretować nauki moralne przekazane przez duchy • przedstawić genezę poszczególnych części Dziadów • zinterpretować motto utworu pochodzące z dramatu Williama Szekspira • wskazać elementy obyczajów ludowych w utworze • wyjaśnić, w jakim celu poeta wprowadził do dramatu duchy, które pojawiają się w czasie obrzędu 	<ul style="list-style-type: none"> • zabrać głos w dyskusji na temat: „Czy nauki moralne zawarte w utworze mają charakter uniwersalny?” • stworzyć uniwersalny kodeks postępowania • napisać opowiadanie z elementami opisu przeżyć wewnętrznych, w którym przedstawia (w trzeciej osobie) historię jednego z ptaków – kruka lub sowy • wyjaśnić, jak rozumie zakończenie Dziadów cz. II • opracować własny pomysł na wystawienie wybranego fragmentu Dziadów cz. II na scenie i oddanie atmosfery dramatu • omówić światopogląd ludzi uczestniczących w dziadach • stworzyć notatkę na temat przyczyn fascynacji romantyków obrzędami ludowymi 	<ul style="list-style-type: none"> • podać propozycje, kim mogłyby być współcześnie zły pan • uzasadnić na podstawie dramatu Adama Mickiewicza i innych tekstów literackich słuszność stwierdzenia, że wina nie pozostaje bez kary • wyjaśnić, w jaki sposób dzięki dziadom terażniejszość łączy się z przeszłością i przyszłością uczestników obrzędu • porównać dziady z innymi znanymi obrzędami religijnymi

SZKOŁA PODSTAWOWA NR 4 im. POLSKICH PODRÓŻNIKÓW w IŁAWIE

Typy zdań złożonych podrzędnie	<ul style="list-style-type: none"> wymienić typy zdań złożonych podrzędnie 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać w wypowiedzeniu orzeczenia i rozdzielić zdania składowe wskazać zdanie nadrzędne 	<ul style="list-style-type: none"> sformułować pytania do zdań podrzędnych określić typy zdań podrzędnych 	<ul style="list-style-type: none"> przedstawić relację zdań na wykresie 	
Wyzwania – twórczość S. Leca (lektura obowiązkowa)	<ul style="list-style-type: none"> wyrazić swoimi słowami sens każdego poznanego aforyzmu 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać tematy, do których odnoszą się podane aforyzmy 	<ul style="list-style-type: none"> omówić grę słów w poszczególnych aforyzmach 	<ul style="list-style-type: none"> zinterpretować tytuł zbioru ocenić aktualność aforyzmów Stanisława Jerzego Leca 	<ul style="list-style-type: none"> omówić twórczość Małgorzaty Koniecznej
Natura ludzka w wierszu J. Lieberta (lektura obowiązkowa)	<ul style="list-style-type: none"> omówić treść wiersza wskazać adresata lirycznego utworu 	<ul style="list-style-type: none"> wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego wiersza wskazać emocje wyrażone przez podmiot liryczny i wyjaśnić, z czego one wynikają 	<ul style="list-style-type: none"> omówić proces przedstawiony w wierszu wskazać środki stylistyczne wykorzystane przez poetę i omówić ich funkcję 	<ul style="list-style-type: none"> zinterpretować dwa ostatnie wersy utworu 	<ul style="list-style-type: none"> odnieść wiersz Jerzego Lieberta do wymowy <i>Małego Księcia</i>
Jak napisać rozprawkę?	<ul style="list-style-type: none"> wymienić etapy pisania rozprawki przedstawić schematy pisania rozprawki 	<ul style="list-style-type: none"> zastosować słownictwo przydatne przy pisaniu rozprawek dopisać wstęp i zakończenie do podanego fragmentu rozprawki wybrać spośród podanych argumentów te, które można wykorzystać do uzasadnienia wskazanej tezy 	<ul style="list-style-type: none"> sformułować argumenty do podanego zagadnienia sformułować argumenty i kontrargumenty do podanej tezy stworzyć plan rozprawki na podstawie zaprezentowanej dyskusji 	<ul style="list-style-type: none"> napisać rozprawkę 	<ul style="list-style-type: none"> samodzielnie sformułować temat rozprawki zgromadzić argumenty, korzystając z różnych źródeł
Budowa słowotwórcza wyrazów	<ul style="list-style-type: none"> wskazać wyrazy podstawowe i pochodne 	<ul style="list-style-type: none"> utworzyć wyrazy pochodne od podanych wyrazów podstawowych wskazać wyrazy podstawowe dla podanych wyrazów pochodnych 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać formant w wyrazie pochodnym wyjaśnić znaczenie podanych wyrazów pochodnych 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać oboczności w wyrazach 	
Rodzaje formantów i ich funkcje	<ul style="list-style-type: none"> wskazać w podanych wyrazach formanty i nazwać ich typy 	<ul style="list-style-type: none"> zbudować wyrazy z podanych par wyrazowych i wskazać wrostki wymienić funkcje formantów 	<ul style="list-style-type: none"> podzielić podane wyrazy na grupy na podstawie ich znaczenia 	<ul style="list-style-type: none"> utworzyć wyrazy o różnych kategoriach znaczeniowych 	
Przedrostki i przyrostki o	<ul style="list-style-type: none"> omówić zasady pisowni przedrostków: z-, s-, ś-, wz-, 	<ul style="list-style-type: none"> uzupełnić wyrazy odpowiednimi przedrostkami 	<ul style="list-style-type: none"> utworzyć przymiotniki od podanych nazw miejscowości 	<ul style="list-style-type: none"> przekształcić podane wypowiedzi tak, aby użyć 	

SZKOŁA PODSTAWOWA NR 4 im. POLSKICH PODRÓŻNIKÓW w IŁAWIE

kłopotliwej pisowni	<i>bez-, nad-, ob-, od-, pod-, przed-, roz-, w-</i> <ul style="list-style-type: none"> • omówić zasady pisowni przyrostków: <i>-dzki, -dztwo, -cki, -ctwo</i> • omówić zasady pisowni przyrostka <i>-stwo</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • uzupełnić tekst wyrazami z kłopotliwymi przedrostkami 	<ul style="list-style-type: none"> • uzupełnić podane wyrazy odpowiednimi przyrostkami • uzupełnić tekst wyrazami z kłopotliwymi przyrostkami 	wyrazu z przyrostkiem o kłopotliwej pisowni	
Wyrazy podzielne i niepodzielne słotwórczo. Wyrazy pokrewne	<ul style="list-style-type: none"> • zdefiniować wyrazy podzielne i niepodzielne słotwórczo 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać wyrazy podzielne i niepodzielne słotwórczo 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać wyrazy należące do jednej rodziny • wskazać rdzenie w podanych grupach wyrazów 	<ul style="list-style-type: none"> • utworzyć rodzinę wyrazów 	
Pisownia wyrazów z ó, u, rz, ź, ch, h	<ul style="list-style-type: none"> • omówić zasady pisowni wyrazów z literami: <i>ó, u, rz, ź, ch, h</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • uzupełnić tekst wyrazami z kłopotliwymi literami 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić pisownię kłopotliwych liter w podanych wyrazach • wskazać nieporozumienia, do których może dojść w razie niepoprawnego zapisu kłopotliwych liter 	<ul style="list-style-type: none"> • stworzyć tekst z kłopotliwymi literami 	
Złożenia, zrosty i zestawienia – czyli wyrazy złożone	<ul style="list-style-type: none"> • zdefiniować złożenia, zrosty i zestawienia 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać wśród podanych przykładów złożenia, zrosty i zestawienia • utworzyć złożenia, zrosty i zestawienia z podanych wyrazów 	<ul style="list-style-type: none"> • wypisać zrosty, złożenia i zestawienia z mapy Polski • poprawnie wymówić i odmienić podane zrosty 	<ul style="list-style-type: none"> • stworzyć tekst ze zrostami, złożeniami i z zestawieniami 	
Pisownia przymiotników złożonych	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić zasady tworzenia przymiotników złożonych 	<ul style="list-style-type: none"> • przyporządkować przymiotniki złożone do odpowiednich ilustracji • wyjaśnić znaczenie podanych przymiotników złożonych 	<ul style="list-style-type: none"> • przekształcić zdania tak, aby zawierały przymiotniki złożone 	<ul style="list-style-type: none"> • utworzyć przymiotniki złożone od podanych nazw własnych 	
Tworzenie i zapisywanie skrótów i skrótowców	<ul style="list-style-type: none"> • zdefiniować skróty • omówić zasady skracania wyrazów • wyliczyć rodzaje skrótowców • zreferować zasady zapisu skrótowców 	<ul style="list-style-type: none"> • rozszyfrować podane skróty • zamienić w podanym tekście podkreślone wyrazy na skróty • odnaleźć skrótowce w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> • poprawnie zastosować skrótowce w zdaniu • wyjaśnić, kiedy należy odmieniać skrótowce, a kiedy nie należy tego robić • wyjaśnić znaczenie skrótowców 	<ul style="list-style-type: none"> • zastąpić podane nazwy właściwymi skrótowcami • poprawnie zapisać skróty podanych wyrazów 	

SZKOŁA PODSTAWOWA NR 4 im. POLSKICH PODRÓŻNIKÓW w IŁAWIE

	<ul style="list-style-type: none"> • zreferować zasady odmiany skrótowców i używania ich w zdaniach • omówić zasady stosowania skróconego zapisu 				
Etyka wypowiedzi, perswazja, manipulacja	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić zasady etyki językowej • omówić sposoby naruszania etyki językowej • wymienić cechy wypowiedzi perswazyjnej • wymienić cechy wypowiedzi manipulacyjnej 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać wypowiedzi zgodne i niezgodne z zasadami etyki słowa • wyjaśnić, na czym polega perswazyjny charakter wypowiedzi • wyjaśnić, na czym polega manipulacyjny charakter wypowiedzi 	<ul style="list-style-type: none"> • podać przykłady wypowiedzi perswazyjnych i manipulacyjnych 	<ul style="list-style-type: none"> • sformułować wypowiedź o wydźwięku negatywnym zgodną z zasadami etyki słowa • sformułować tekst perswazyjny i tekst manipulacyjny 	
Środki perswazji i manipulacji w tekstach reklamowych	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić sposoby nakłaniania wykorzystywane w reklamach 	<ul style="list-style-type: none"> • podać przykłady sloganów reklamowych 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonać analizy skuteczności wybranego sloganu reklamowego • dokonać analizy funkcji gry słów w podanych sloganach • dokonać analizy zabiegów perswazyjnych i manipulacyjnych zastosowanych w podanych reklamach 	<ul style="list-style-type: none"> • sformułować slogany reklamowe 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat funkcji <i>fake newsów</i>
Jak przygotować przemówienie?	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić etapy przygotowywania przemówienia • wymienić środki retoryczne 	<ul style="list-style-type: none"> • podać przykłady użycia środków retorycznych • dokonać analizy podanego przemówienia 	<ul style="list-style-type: none"> • porównać podane przemówienia i ocenić ich skuteczność • dokonać analizy niewerbalnych środków komunikacji 	<ul style="list-style-type: none"> • przygotować przemówienie • wygłosić przemówienie 	
Treść i zakres znaczeniowy wyrazu	<ul style="list-style-type: none"> • zdefiniować pojęcia: <i>treść</i> i <i>zakres znaczeniowy wyrazu</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • podać definicje wyrazów uwzględniające elementy ich treści • uporządkować wyrazy od tego o najszerszym zakresie znaczeniowym do tego o zakresie najwęższym 	<ul style="list-style-type: none"> • skorygować wypowiedzi za pomocą wyrazów o szerszym zakresie znaczeniowym 	<ul style="list-style-type: none"> • dopisać do podanych wyrazów te o szerszym i węższym zakresie znaczeniowym 	

SZKOŁA PODSTAWOWA NR 4 im. POLSKICH PODRÓŻNIKÓW w IŁAWIE

<p>Synonimy, antonimy, wyrazy wieloznaczne i homonimy</p>	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić znaczenie pojęć: <i>synonim, antonim, wyraz wieloznaczny, homonim</i> • wyjaśnić różnice pomiędzy wyrazami wieloznacznymi a homonimami 	<ul style="list-style-type: none"> • zastąpić podane wyrazy ich synonimami • podać antonimy do podanych wyrazów • wyjaśnić, na czym polega wieloznaczność podanych wyrazów 	<ul style="list-style-type: none"> • odróżnić homonimy od wyrazów wieloznacznych 	<ul style="list-style-type: none"> • podać różne znaczenia wskazanych wyrazów 	
<p>Fonetyka</p>	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić podział głosek • wymienić funkcje głoski <i>i</i> • przedstawić zasady akcentowania w języku polskim 	<ul style="list-style-type: none"> • podzielić słowa na głoski i sylaby • podać przykłady głosek miękkich, twardych, dźwięcznych, bezdźwięcznych, ustnych i nosowych 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać funkcje głoski <i>i</i> na podanych przykładach 	<ul style="list-style-type: none"> • odpowiednio akcentować wyrazy 	
<p>Rozbieżności między mową a pismem</p>	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić zasady, na jakich zachodzą upodobnienia fonetyczne 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać upodobnienia fonetyczne • wskazać różnice pomiędzy mową a pismem, odwołując się do przykładów 	<ul style="list-style-type: none"> • zaznaczyć strzałką kierunek upodobnienia • uzasadnić różnice pomiędzy mową a pismem, odwołując się do przykładów 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać uproszczenia grup spółgłoskowych 	
<p>Pisownia wyrazów z <i>q, ę, om, em, on, en</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić zasady pisowni wyrazów z <i>q, ę, om, em, on, en</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • uzupełnić podane zdania odpowiednimi formami wyrazów • wyjaśnić zasady zapisu podanych wyrazów 	<ul style="list-style-type: none"> • poprawić błędy w podanym tekście • skorzystać ze słownika w razie wątpliwości związanych z poprawnym zapisem wyrazów 	<ul style="list-style-type: none"> • stworzyć tekst z poprawnie zapisanymi wyrazami z <i>q, ę, om, em, on, en</i> 	
<p>„Zemsta” (lektura obowiązkowa)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • opisać sytuację przedstawioną we fragmentach aktu I utworu • podać przykłady dosadnych sformułowań użytych przez Cześnika w czasie kłótni z Rejentem • podać przykłady sprzeczności między tym, co mówią postacie utworu, a tym, co robią lub sądzą o innych, i wyjaśnić, czemu służy ukazanie tych sprzeczności 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić zachowanie Rejenta podczas sprzeczki z Cześnikiem i wyjaśnić, o czym ono świadczy • uzasadnić stwierdzenie, że <i>Raptusiewicz</i> i <i>Milczek</i> to nazwiska znaczące, odwołując się do fragmentów aktu I • wymienić cechy Rejenta ujawnione w scenie rozmowy z mularzami (murarzami) • zgromadzić informacje o Cześniku i Rejencie oraz uporządkować je od 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, w jaki sposób <i>Milczek</i> traktuje prawo i innych ludzi • opisać i zinterpretować zachowanie Cześnika i Rejenta przedstawione w didaskaliach do sceny 11 aktu IV oraz wyjaśnić znaczenie tego fragmentu utworu dla zrozumienia postaw bohaterów w kolejnych scenach • scharakteryzować stryja Klary na podstawie jego wypowiedzi • porównać Cześnika i Rejenta 	<ul style="list-style-type: none"> • rozważyć, czy zgoda Cześnika i Rejenta będzie trwała • wskazać zjawiska krytykowane we współczesnych komediach filmowych o polskim społeczeństwie i wyjaśnić, na czym polega zawarty w nich humor • wytłumaczyć, w jaki sposób plakaty zamieszczone w podręczniku nawiązują do wymowy <i>Zemsty</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, w jaki sposób Rejent i Cześnik pokrzyżowali sobie nawzajem plany i co byli w stanie poświęcić dla zemsty • podać przykłady przedstawienia motywu zemsty w innych tekstach kultury • wskazać w utworze elementy kultury sarmackiej • porównać treść utworu z jego ekranizacją w reżyserii Andrzeja Wajdy

SZKOŁA PODSTAWOWA NR 4 im. POLSKICH PODRÓŻNIKÓW w IŁAWIE

	<ul style="list-style-type: none"> wymienić cechy bohaterów wyśmiane w Zemście odnaleźć w utworze informacje dotyczące czasu i miejsca akcji oraz ocenić, czy mają one znaczenie dla jego wymowy i interpretacji wskazać wątek główny i wątki poboczne 	<p>najogólniejszych do najbardziej szczegółowych</p> <ul style="list-style-type: none"> podzielić bohaterów utworu na pierwszoplanowych, drugoplanowych i epizodycznych wyjaśnić, jaką rolę odgrywają w utworze bohaterowie epizodyczni wyjaśnić, na czym polega komizm sytuacyjny w utworze Aleksandra Fredry wyjaśnić, co to jest karykatura oraz na czym polega karykaturalne przedstawienie Cześnika i Rejenta 	<ul style="list-style-type: none"> ocenić, czy w scenie, w której Papkin pragnie złożyć śluby wierności Klarze, styl jego wypowiedzi pasuje do sytuacji wyjaśnić, na czym polega komizm językowy w scenie pisania listu miłosnego przez Cześnika zinterpretować tytuł utworu w kontekście całej lektury i wyjaśnić, do czego doprowadziła tytułowa zemsta sporządzić katalog głównych wad Polaków na podstawie zachowań wszystkich bohaterów utworu wyjaśnić sens motta utworu dokonać analizy zakończenia Zemsty i wyjaśnić, jakie przesłanie ono niesie wytłumaczyć, do jakich postaw Aleksander Fredro chciał nakłonić Polaków 	<ul style="list-style-type: none"> ocenić, czy diagnoza społeczna Aleksandra Fredry jest ponadczasowa wyjaśnić, jaką rolę w życiu społecznym mogą odgrywać komik, komediopisarz i satyryk wskazać podobieństwa i różnice pomiędzy poczuciem humoru w czasach Aleksandra Fredry i współcześnie 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnić, czym skutkuje wyśmianie pewnych cech
Co wiemy o twórczości Aleksandra Fredry?	<ul style="list-style-type: none"> odtworzyć najważniejsze fakty i opinie 	<ul style="list-style-type: none"> wykorzystywać najważniejsze konteksty 	<ul style="list-style-type: none"> wyciągać wnioski przedstawiać własne stanowisko 	<ul style="list-style-type: none"> poprawnie interpretować wymagany materiał właściwie argumentować uogólniać, podsumowywać i porównywać 	<ul style="list-style-type: none"> wykorzystywać bogate konteksty formułować i rozwiązywać problemy badawcze
Jak napisać recenzję?	<ul style="list-style-type: none"> wymienić elementy recenzji 	<ul style="list-style-type: none"> odróżnić recenzję od sprawozdania selekcjonować informacje przydatne przy pisaniu recenzji 	<ul style="list-style-type: none"> stworzyć plan recenzji ocenić poszczególne elementy recenzji 	<ul style="list-style-type: none"> napisać recenzję wybranego filmu 	
Różne odmiany polszczyzny	<ul style="list-style-type: none"> wymienić odmiany polszczyzny zależne od odbiorcy i sytuacji 	<ul style="list-style-type: none"> przedstawić cechy języka ogólnego i języka o ograniczonym zasięgu 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać wyrazy należące do polszczyzny oficjalnej i polszczyzny nieoficjalnej 	<ul style="list-style-type: none"> dostosować tekst do sytuacji komunikacyjnej 	

SZKOŁA PODSTAWOWA NR 4 im. POLSKICH PODRÓŻNIKÓW w IŁAWIE

	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić cechy odmian języka: oficjalnej i nieoficjalnej • wymienić odmiany polszczyzny zależne od zasięgu słownictwa 	<ul style="list-style-type: none"> • uzupełnić tekst odpowiednimi wyrazami w zależności od kontekstu 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać słownictwo należące do języka ogólnego oraz języka o ograniczonym zasięgu 		
Słownictwo o ograniczonym zasięgu	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić odmiany języka o ograniczonym zasięgu 	<ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować odmiany języka o ograniczonym zasięgu 	<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznać na podstawie słownictwa odmiany języka o ograniczonym zasięgu • wskazać w tekście elementy gwarowe 	<ul style="list-style-type: none"> • przekształcić tekst napisany w środowiskowej odmianie języka w tekst napisany językiem ogólnonarodowym 	
„Stary człowiek i morze” (lektura uzupełniająca)	<ul style="list-style-type: none"> • omówić treść fragmentów tekstu • określić rodzaj narracji • omówić treść utworu • zapisać w punktach wydarzenia przedstawione w tekście • określić rodzaj literacki utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować bohaterów utworu • opowiedzieć o najważniejszych wydarzeniach w utworze, 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić sposób przedstawienia przeżyć wewnętrznych bohatera • zinterpretować wskazane słowa • opisać walkę, jaką Santiago stoczył z marlinem 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonać analizy sposobu przedstawienia rekinów • odczytać symbolikę marlina • omówić metaforę walki z rybą w kontekście współczesnego świata • wypowiedzieć się na temat otwartego zakończenia utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat sentencji i odnieść te słowa do wybranych tekstów kultury • skonfrontować życie bohatera ze współczesnymi realiami
Być szczęśliwym – „Dar” Czesława Miłosza	<ul style="list-style-type: none"> • omówić treść wiersza • wskazać podmiot liryczny utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego utworu • podzielić wiersz na części tematyczne 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić symbolikę ogrodu, przywołując kontekst biblijny • określić funkcję środków stylistycznych użytych przez poetę • zinterpretować tytuł utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować przyjęcie przez podmiot liryczny postawy wyprostowanej • omówić postrzeganie szczęścia przez podmiot liryczny 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić język utworu Czesława Miłosza • wypowiedzieć się na temat życia i twórczości poety
Jak opisywać dzieła sztuki?	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić elementy, które powinien zawierać opis dzieła sztuki • zgromadzić informacje na temat opisywanego dzieła sztuki 	<ul style="list-style-type: none"> • określić temat obrazu • określić kompozycję dzieła 	<ul style="list-style-type: none"> • opisać kolorystykę i nastrój obrazu • wypowiedzieć się na temat proporcji dzieła 	<ul style="list-style-type: none"> • zredagować opis wskazanego obrazu 	
Malarstwo	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić typy dzieł malarskich 	<ul style="list-style-type: none"> • rozróżnić najważniejsze typy dzieł malarskich • wymienić główne środki wyrazu dzieła malarskiego 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać główne środki wyrazu dzieła malarskiego na konkretnym przykładzie • wymienić kryteria, według których ocenia się obraz 	<ul style="list-style-type: none"> • ocenić obraz według podanych kryteriów 	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować wizytę w galerii lub muzeum

SZKOŁA PODSTAWOWA NR 4 im. POLSKICH PODRÓŻNIKÓW w IŁAWIE

Części zdania i związki wyrazowe w zdaniu	<ul style="list-style-type: none"> wymienić części zdania nazwać związki wyrazowe 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać główne części zdania i je nazwać wskazać zdania bezpodmiotowe wskazać w zdaniach określenia i je nazwać 	<ul style="list-style-type: none"> wypisać związki wyrazowe występujące w podanych zdaniach 	<ul style="list-style-type: none"> ułożyć wypowiedzenia z różnymi częściami zdania 	
Wypowiedzenia	<ul style="list-style-type: none"> wymienić rodzaje wypowiedzeń w zależności od celu wypowiedzi wymienić rodzaje zdań w zależności od liczby orzeczeń 	<ul style="list-style-type: none"> rozpoznać rodzaje wypowiedzeń w zależności od celu wypowiedzi odróżnić zdanie od równoważnika zdania rozpoznać rodzaje zdań w zależności od liczby orzeczeń wskazać w tekście zdania pojedyncze rozwinięte i nierozwinięte wskazać w tekście zdania złożone współrzędnie i podrzędnie 	<ul style="list-style-type: none"> przekształcić zdanie w równoważnik zdania i odwrotnie 	<ul style="list-style-type: none"> utworzyć zdania złożone współrzędnie i podrzędnie 	
Zdania złożone współrzędnie	<ul style="list-style-type: none"> wymienić rodzaje zdań złożonych współrzędnie 	<ul style="list-style-type: none"> rozpoznać rodzaje zdań złożonych współrzędnie stosować poprawną interpunkcję w zdaniach złożonych współrzędnie 	<ul style="list-style-type: none"> tworzyć wykresy zdań złożonych współrzędnie 	<ul style="list-style-type: none"> tworzyć zdania złożone współrzędnie różnych typów 	
Trudy wychowania – „Ziele na kraterze” (fragmenty)	<ul style="list-style-type: none"> omówić treść fragmentów tekstu omówić świat przedstawiony w dziele 	<ul style="list-style-type: none"> scharakteryzować bohaterów fragmentów utworu przedstawić rodzinę opisaną we fragmentach utworu 	<ul style="list-style-type: none"> przedstawić opinie bohaterów na temat wychowywania dzieci 	<ul style="list-style-type: none"> zinterpretować tytuł utworu 	<ul style="list-style-type: none"> zinterpretować tytuł utworu w kontekście historycznym
Zdania złożone podrzędnie z imiesłowowym równoważnikiem zdania	<ul style="list-style-type: none"> zdefiniować imiesłowowy równoważnik zdania 	<ul style="list-style-type: none"> uzupełnić podane wypowiedzenia imiesłowowymi równoważnikami zdania poprawić wypowiedzenia z błędnym użyciem imiesłowowych równoważników zdania 	<ul style="list-style-type: none"> wymienić pytania, na jakie odpowiadają zdania podrzędne w podanych przykładach wymienić warunki, jakie musi spełniać poprawnie skonstruowane wypowiedzenie z imiesłowowym równoważnikiem zdania 	<ul style="list-style-type: none"> przedstawić relację zdań na wykresie przekształcić podane wypowiedzenia tak, aby powstały imiesłowowe równoważniki zdania 	

SZKOŁA PODSTAWOWA NR 4 im. POLSKICH PODRÓŻNIKÓW w IŁAWIE

Jak napisać streszczenie?	<ul style="list-style-type: none"> wymienić etapy pisania streszczenia 	<ul style="list-style-type: none"> zastosować słownictwo przydatne przy pisaniu streszczenia wskazać usterki w podanym streszczeniu 	<ul style="list-style-type: none"> poprawić błędy w podanym streszczeniu przygotować w punktach streszczenie ostatnio widzianego filmu 	<ul style="list-style-type: none"> stworzyć streszczenie wybranego tekstu narracyjnego 	
Zasady cytowania tekstów	<ul style="list-style-type: none"> przedstawić zasady cytowania tekstów przedstawić zasady cytowania poezji wymienić zasady tworzenia opisu bibliograficznego 	<ul style="list-style-type: none"> uzupełnić podany tekst zawierający cytaty odpowiednimi znakami interpunkcyjnymi 	<ul style="list-style-type: none"> stworzyć tekst zawierający cytaty 	<ul style="list-style-type: none"> stworzyć opisy bibliograficzne cytowanych przez siebie źródeł 	
„Kamienie na szaniec”	<ul style="list-style-type: none"> omówić treść utworu określić rodzaj narracji zrelacjonować przebieg akcji pod Arsenalem omówić losy bohaterów utworu 	<ul style="list-style-type: none"> określić ramy czasowe utworu wskazać w utworze elementy gawędy harcerskiej wyjaśnić różnice pomiędzy sabotażem a dywersją omówić akcje sabotażowe i dywersyjne bohaterów utworu przedstawić i scharakteryzować bohaterów utworu zdefiniować pojęcie patriotyzm w kontekstach historycznym i współczesnym 	<ul style="list-style-type: none"> przedstawić hierarchię wartości bohaterów książki przed wybuchem wojny oraz w czasie okupacji zaprezentować bohaterów utworu jako przedstawicieli pokolenia wojennego wypowiedzieć się na temat skutków działań sabotażowych i dywersyjnych określić tematykę tekstu wypowiedzieć się na temat stosunku narratora do opisywanego świata 	<ul style="list-style-type: none"> zinterpretować sens tytułu omówić przyczyny i skutki akcji pod Arsenalem omówić dylematy moralne bohaterów tekstu wypowiedzieć się na temat sposobu przedstawienia czasu pogardy w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> wypowiedzieć się na temat fenomenu Polskiego Państwa Podziemnego porównać sposób przedstawienia akcji pod Arsenalem w książce Aleksandra Kamińskiego i filmie Roberta Glińskiego omówić kontekst historyczny utworu